

Logoterapia kasvatuksessa ja opetuksessa

Logoterapeuttinen ja logofilosofinen kasvatusta on lapsen ja nuoren valmistamista elämää varten ja hänen auttamista mahdollisimman hyvän elämän alkuun. Se on tukemista, vahvistamista ja kannustamista sekä selviytymisvalmiuksien luomista, elämäntaitojen opettamista.

Jokainen lapsi ja nuori on ainutkertainen ja korvaamaton persoonallisuus, joka on aina enemmän kuin perimänsä ja ympäristönsä summa. Kukaan lapsi tai nuori ei ole toivoton. Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen olemuspuolen lisäksi ihmisellä on henkinen olemuspuoli, jonka avulla hän voi vaikuttaa siihen, millainen hänestä tulee. Logoterapian mukaan ihmisen syvin tarve on löytää elämälleen tarkoitus, olla joku jollekin. Lapsi ja nuorikin tarvitsee tarkoituksen.

Logoterapia korostaa rakkauden, eettisyyden ja vastuun merkitystä kasvatuksessa ja opetuksessa. Rakkaus on toisen ihmisen, luonnon ja koko elämän kunnioittamista sekä rakastamisen kykyä. Omatunto nähdään eettisenä vaistona, oikeudenmukaisuuden tajuna. Se ei ole pelkästään ääni, joka erottaa oikean ja väärän tai hyvän ja pahan, vaan omatunto ohjaa ihmistä ennen kaikkea muovaamaan vastuullisesti omaa elämäänsä. Lapsen ja nuoren vastuuseen kasvaminen ja vapauden ymmärtäminen on kypsymisprosessi, jota kasvattajan tulee tukea. Aikuinen on vastuussa lapsen ja nuoren kasvun tukemisesta, ihmiseksi kasvamisesta.

Aikuinen välittää lapselle ja nuorelle omia ihanteitaan, asenteitaan ja arvojaan, jotka siirtyvät evääksi hänen elämäntaipaleellaan. Kypsä ja vastuullinen kasvattaja on esimerkkinä, joka uskoo parempaan huomiseen, ihmisen voimaan selviytyä ja mahdollisuuteen muuttua. Hän julistaa toivoa ahdistuksen sijaan. Näin jokainen kasvattaja tekee omalta osaltaan maailmaa joko paremmaksi tai pahemmaksi. Negatiivisuus tuottaa tuskaa sekä vastaanottajalle että lähettäjälle, kun taas positiivisuus saa aikaan iloa ja hyvää oloa. Tärkeää ihmisyydessä ja kasvatuksessa on se, mitä itse lähettää eteen päin, koska se viime kädessä myös muuttaa ihmistä.

Useissa logoterapiaa käsittelevissä kirjoissa viitataan kasvatukseen ja opetuksen logoterapeuttiseen lähestymistapaan. Ihmiskäsityksestä, arvoista ja kasvatuksesta sekä niiden merkityksestä on kirjoitettu kaksi väitöskirjaa, jotka löytyvät kirjallisuusluettelostamme.

